

Pulsatilla rubra

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Pulsatilla* is afgeleid van het Latijnse werkwoord *pulsare*, wat 'slaan' of 'zwaaien' betekent. Dit verwijst mogelijk naar de klokvormige, enigszins hangende bloemen die bewegen in de wind, of naar de zaden die door windstoten worden verspreid dankzij hun gevederde aanhangsels. De soort aanduiding *rubra* is afgeleid van het Latijnse *ruber*, wat 'rood' betekent. De naam *Pulsatilla rubra* vertaalt dus direct naar de roodbloemige Vaste Plant uit dit geslacht. De plant is een nauwe verwant, of wordt soms beschouwd als ondersoort van, het algemenere Wildemanskruid (*Pulsatilla vulgaris*).

Foto NRV: NN

Taxonomie

Pulsatilla rubra is een kruidachtige vaste plant die toebehoort aan de Ranonkelfamilie. Taxonomisch gezien wordt *Pulsatilla* vaak als een apart geslacht beschouwd, hoewel het soms ook als een ondergeslacht van *Anemone* (Anemoon) wordt gezien.

- Rijk: Plantae
- Orde: Ranunculales
- Familie: Ranunculaceae (Ranonkelfamilie)
- Geslacht: *Pulsatilla*
- Soort: *P. rubra*

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Synoniemen

De meest voorkomende taxonomische discussie rondom *Pulsatilla rubra* betreft de relatie tot *Pulsatilla vulgaris*. Sommige bronnen behandelen *P. rubra* als een zelfstandige soort, terwijl het in tuinomgeving vaker voorkomt als de cultivar *Pulsatilla vulgaris* 'Rubra'. Andere synoniemen voor de soort of verwante vormen zijn onder andere *Anemone pulsatilla* var. *rubra* en mogelijk *Pulsatilla rubra* subsp. *rubra*.

Variëteiten en cultivars

Hoewel *Pulsatilla rubra* een botanische soort is, wordt de naam in de tuinbouw vaak gebruikt om de dieprode variatie van het Wildemanskruid aan te duiden, zoals *Pulsatilla vulgaris* 'Rubra'. Binnen de botanische soort *P. rubra* zelf is er de variëteit *Pulsatilla rubra* subsp. *rubra* var. *serotina* bekend, die endemisch is in Frankrijk.

Familie

De soort behoort tot de Ranunculaceae, de Ranonkelfamilie. Dit is een diverse familie van voornamelijk kruidachtige planten, waaronder boterbloemen, clematis en ridderspoor, die vaak gekenmerkt worden door giftigheid en opvallende bloemen.

Hoogte

De plant is laagblijvend en polvormend. De bloemen verschijnen vroeg en staan op behaarde stengels. De bloeihoogte is doorgaans ongeveer 20 tot 25 centimeter, maar na de bloei kunnen de pluizige zaadhoofden de plant tot 30-40 centimeter hoog maken.

Bloemkleur

De bloemkleur van *Pulsatilla rubra* is zoals de naam suggereert, rood. De kleur wordt vaak omschreven als dieprood, paarsrood of bruinrood. De klokvormige bloemen zijn aan de buitenkant dicht behaard, wat ze een fluweelachtige uitstraling geeft, en hebben een opvallend geel hart van meeldraden.

Bladkleur

De bladeren zijn geveerd, varenachtig en diep ingesneden. Ze zijn, net als de bloemstengels, bedekt met zilverachtige of grijze haartjes, wat het loof een grijsgroene, zilverachtige tint geeft. Het blad groeit in een compacte rozet en verschijnt vaak pas volledig na de bloei.

Bloeiperiode

Pulsatilla rubra is een zeer vroege voorjaarsbloeier. De bloei begint doorgaans al vroeg, in maart of april, en kan doorlopen tot in mei. De bloei valt vaak samen met het uitkomen van de bladeren.

Standplaats

De plant prefereert een standplaats in de volle zon tot lichte halfschaduw. Cruciaal voor de groei is een goed doorlatende, niet te natte bodem. De natuurlijke habitat is vaak op kalkhoudende, droge graslanden en hellingen. Het wordt vaak gebruikt als rotsplant of in de voorrand van een border.

Herkomst

De soort *Pulsatilla rubra* is inheems in West-Europa, met een beperkt verspreidingsgebied voornamelijk in Frankrijk (rond het Centraal Massief en de Loirevallei) en het noordoosten van Spanje. Het groeit in droge graslanden op een hoogte van 400 tot 1500 meter.

Soort gewas

Het is een langlevende, polvormende kruidachtige vaste plant (*herbaceous perennial*) met een diepe penwortel. Door de diepe penwortel is de plant moeilijk te verplanten.

Vermeerderingswijze

De meest gebruikelijke vermeerderingswijze is via zaad. De zaden, met hun lange gevederde pluimen, kunnen direct na de oogst worden gezaaid. Vermeerdering door deling van de diepgewortelde pol is vanwege de penwortel lastig en wordt afgeraden.

Klimaatzone

Pulsatilla rubra is zeer goed winterhard. Het is geschikt voor USDA-winterhardheidszones 5 tot 8 en kan zeer lage temperaturen verdragen. Zoals bij de meeste *Pulsatilla*-soorten, is de grootste behoefte een droge en goed gedraineerde bodem gedurende de winter om wortelrot te voorkomen.

Insecten

De vroege, klokvormige bloemen van *Pulsatilla* zijn een belangrijke vroege nectar- en pollenbron voor bijen en andere bestuivende insecten in het voorjaar, wanneer er nog weinig andere bloeiende planten beschikbaar zijn.

Bronvermelding

https://nl.wikipedia.org/wiki/Pulsatilla_rubra

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/3240/pulsatilla-vulgaris-rubra>

https://appeltern.nl/nl/tuinadvies/plantenencyclopedie/pulsatilla_vulgaris_rubra_wildemansk_ruid/

<https://esveld.nl/a/pulsatilla/>

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Pulsatilla</i> (klokje/zwaaien); <i>rubra</i> (rood)
Taxonomie	<i>Rijk: Plantae, Familie: Ranunculaceae, Geslacht: Pulsatilla, Soort: P. rubra</i>
Synoniemen	<i>Pulsatilla vulgaris</i> 'Rubra' (vaak als cultivar gebruikt), <i>Anemone pulsatilla</i> var. <i>rubra</i>
Variëteiten en cultivars	<i>P. vulgaris</i> 'Rubra' (tuinvorm); <i>P. rubra</i> subsp. <i>rubra</i> var. <i>serotina</i> (botanisch)
Familie	Ranunculaceae (Ranonkelfamilie)
Hoogte	20 tot 25 cm (bloemhoogte), na bloei tot 40 cm (zaadpluizen)
Bloemkleur	Dieprood, paarsrood of bruinrood (met geel hart)
Bladkleur	Grijsgroen, zilverachtig behaard, varenachtig
Bloeiperiode	Maart tot mei (vroeg voorjaarsbloeier)
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw; zeer goed doorlatende, kalkrijke grond
Herkomst	Midden- en Zuid-Frankrijk, Noordoost-Spanje (alpiene/grasland)
Soort gewas	Kruidachtige vaste plant (<i>perennial herb</i>), rotsplant, polvormend
Vermeerderingswijze	Zaad (polverdeling wordt afgeraden vanwege penwortel)
Klimaatzone	Zeer goed winterhard (USDA Zone 5-8), vereist droge wintervoeten
Insecten	Trekt bijen en andere bestuivers aan (belangrijke vroege nectarbron)